

การพัฒนากิจกรรมฝึกทักษะการฟังและพูดภาษาอังกฤษตามกระบวนการแลกเปลี่ยน
บทบาท สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5

Development of Activity Drill Based on the Reciprocal Process
for English Listening and Speaking Skills
for Prathom Suksa 5 Students

ผู้วิจัย นายกิตติกร รักษาพล

อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ (1) ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ประยูร บุญใช้

(2) ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ภูมิพงศ์ จอมหงษ์พิพัฒน์

Researcher : Mr. Kittikorn Ruksapon; Thesis Advisors : (1) Asst. Prof. Dr. Prayoon Boonchai

(2) Asst. Prof. Dr. Bhumbhong Jomhonghibhat

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีจุดมุ่งหมายเพื่อ 1) พัฒนากิจกรรมฝึกทักษะการฟังและพูดภาษาอังกฤษ ตามกระบวนการแลกเปลี่ยนบทบาทสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ให้มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 75/75 2) เปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยผลสัมฤทธิ์ทางการฟังและพูดภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ก่อนและหลังการสอนโดยใช้กิจกรรมฝึกทักษะการฟังและพูดภาษาอังกฤษ ตามกระบวนการแลกเปลี่ยนบทบาท 3) ศึกษาผลการใช้กิจกรรมฝึกทักษะการฟังและพูดภาษาอังกฤษ ตามกระบวนการแลกเปลี่ยนบทบาทต่อความสนใจในการเรียนภาษาอังกฤษของนักเรียน

กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5/1 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2555 โรงเรียนเมืองสกลนคร (ธาตุนารายณ์เจงเวง) อำเภอเมือง จังหวัดสกลนคร จำนวน 26 คน โดยการเลือกกลุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ กิจกรรมฝึกทักษะการฟังและพูดภาษาอังกฤษ ตามกระบวนการแลกเปลี่ยนบทบาท ซึ่งผู้วิจัยพัฒนาขึ้น แบบทดสอบวัดทักษะการฟังและพูดภาษาอังกฤษ แบบวัดความสนใจในการเรียนภาษาอังกฤษ การวิจัยครั้งนี้ใช้แบบแผนวิจัย One-Group Pretest-Posttest Design สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์เปรียบเทียบข้อมูล ได้แก่ การหาประสิทธิภาพของกิจกรรมตามเกณฑ์ประสิทธิภาพ E_1/E_2 และ t-test ชนิด Dependent Samples

ผลการวิจัย พบว่า

1. กิจกรรมฝึกทักษะการฟังและพูดภาษาอังกฤษ ตามกระบวนการแลกเปลี่ยนบทบาทมีประสิทธิภาพระหว่าง E_1/E_2 เท่ากับ 82.58/76.48 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ 75/75 ที่ตั้งไว้
2. หลังการเรียนการสอน โดยใช้กิจกรรมฝึกทักษะการฟังและพูดภาษาอังกฤษ ตามกระบวนการแลกเปลี่ยนบทบาท นักเรียนมีทักษะการฟังและพูดหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01
3. หลังเรียนโดยใช้กิจกรรมฝึกทักษะการฟังและพูดภาษาอังกฤษ ตามกระบวนการแลกเปลี่ยนบทบาท นักเรียนมีความสนใจในการเรียนภาษาอังกฤษอยู่ในระดับมาก

ABSTRACT

The purposes of this research were to : 1) develop the activity drill based on the reciprocal process for the development of English listening and speaking skills for Prathom Suksa 5 students to achieve the efficiency criteria of 75/75, 2) compare the achievement scores of the pre-speaking and listening with the post-speaking and listening after using the developed activity drill, and 3) identify effects of the implementation of the developed activity drill on the students' English interests.

The sampling group consisted of 26 Prathom Suksa 5/1 students, 2nd Semester, Academic Year 2012, selected by purposive random sampling, in Muang Sakon Nakhon (That Narai Jangwang) School, Muang district, Sakon Nakhon province. The research tools were the activity drill based on the reciprocal process for the development of English listening and speaking skills, a learning achievement test, and a students' English interest test. The research was one-group pretest-posttest design. The data were analyzed by mean, standard deviation, and t-test (Dependent Samples).

The results of this research were as follows :

1. The efficiency criteria of the activity drill based on the reciprocal process for the development of English listening and speaking skills were 82.58/76.48 which were higher than the set criteria of 75/75.
2. The posttest average score of English listening and speaking skills of the students after learning using the development activity was higher than the pretest score at the .01 level of significance.
3. The posttest average score of the students after learning using the development activity drill on the students' English interest was at the high level.

ภูมิหลัง

ภาษาอังกฤษเป็นภาษาที่มีความสำคัญ และจำเป็นในการติดต่อสื่อสารในยุคแห่งข้อมูลข่าวสารในการใช้ภาษาเพื่อแลกเปลี่ยนเรียนรู้ กล่าวได้ว่าภาษาอังกฤษเป็นเครื่องมือที่ใช้ในการเรียนรู้ ติดต่อสื่อสารกันทั่วโลก เน้นความสามารถในการใช้ภาษาเพื่อการสื่อสารหรือเพื่อสื่อความหมายได้และให้ความสำคัญกับการพัฒนาการใช้ภาษาทุกทักษะ คือ ทักษะการฟัง พูด อ่านเขียน (Geaffey Broughton and others, 1994, pp. 1-3) ซึ่งสอดคล้องกับเนวาร์ตน์ ทองคำ (2539, หน้า 22) ได้กล่าวถึงความสำคัญของการสื่อสารไว้ว่า การสื่อสารมีความสำคัญต่อมนุษย์เป็นอย่างยิ่งเพราะเป็นกระบวนการที่จำเป็นในการดำเนินชีวิตของมนุษย์ตั้งแต่เกิดจนตาย การสื่อสารจะเกิดขึ้นใน

สังคมหรือชุมชนที่ใกล้ชิดแล้วค่อยขยายวงกว้างขึ้นจนเป็นการสื่อสารระหว่างชาติ เครื่องมือที่สำคัญที่สุดในการสื่อสาร คือ ภาษา ดังนั้นภาษาที่ใช้ในการสื่อสารจะต้องเป็นภาษาที่เข้าใจกันระหว่างชนชาติต่างๆ ได้ ภาษาอังกฤษเป็นภาษาหนึ่งที่ใช้ในการสื่อสารระหว่างชนชาติต่างๆ ที่ใช้กันแพร่หลายทั่วโลกหลายๆ ประเทศ จึงให้ความสำคัญกับภาษาอังกฤษ

หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ได้ระบุ ความสำคัญ ของกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศไว้ สรุปความได้ว่าในสังคมโลกปัจจุบัน การเรียนรู้ภาษาต่างประเทศมีความสำคัญและจำเป็นอย่างยิ่งในชีวิตประจำวัน เนื่องจากเป็นเครื่องมือสำคัญในการติดต่อสื่อสาร การศึกษา การแสวงหาความรู้การ

ประกอบอาชีพ การสร้างความเข้าใจเกี่ยวกับวัฒนธรรม และวิถีทัศน์ของชุมชนโลก และตระหนักถึงความหลากหลายทางวัฒนธรรมและมุมมองของสังคมโลก นำมาซึ่งมิตรไมตรีและความร่วมมือกับประเทศต่างๆ ช่วยพัฒนาผู้เรียนให้มีความเข้าใจตนเองและผู้อื่นดีขึ้น เรียนรู้ และเข้าใจ ความแตกต่างของภาษาและวัฒนธรรม ขนบธรรมเนียมประเพณี การคิด สังคม เศรษฐกิจ การเมือง การปกครอง มีเจตคติที่ดีต่อการใช้ภาษาต่างประเทศ และใช้ภาษาต่างประเทศเพื่อการสื่อสารได้ รวมทั้งเข้าถึงองค์ความรู้ต่างๆ ได้ง่ายและกว้างขึ้น และมีวิถีทัศน์ในการดำเนินชีวิต ซึ่งภาษาต่างประเทศที่เป็นสาระการเรียนรู้ พื้นฐาน ซึ่งกำหนดให้เรียนตลอดหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน คือ ภาษาอังกฤษ ส่วนภาษาต่างประเทศอื่น เช่น ภาษาฝรั่งเศส เยอรมัน จีน ญี่ปุ่น อาหรับ บาลี และภาษา กลุ่มประเทศเพื่อนบ้าน หรือภาษาอื่นๆ ให้อยู่ในดุลยพินิจของสถานศึกษาที่จะจัดทำรายวิชาและจัดการเรียนรู้ตามความเหมาะสม

กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ มุ่งหวังให้ผู้เรียนมีเจตคติที่ดีต่อภาษาต่างประเทศ สามารถใช้ภาษาต่างประเทศ สื่อสารในสถานการณ์ต่างๆ แสวงหาความรู้ ประกอบอาชีพ และศึกษาต่อในระดับที่สูงขึ้น รวมทั้งมีความรู้ความเข้าใจในเรื่องราวและวัฒนธรรมอันหลากหลายของประชาคมโลก และสามารถถ่ายทอดความคิดและวัฒนธรรมไทยไปยังสังคมโลกได้อย่างสร้างสรรค์ ประกอบด้วยสาระสำคัญ ดังนี้ (กระทรวงศึกษาธิการ, 2551, หน้า 255) 1) ภาษาเพื่อการสื่อสาร การใช้ภาษาต่างประเทศในการฟัง-พูด-อ่าน-เขียน แลกเปลี่ยนข้อมูล ข่าวสาร แสดงความรู้สึกและความคิดเห็น ตีความ นำเสนอข้อมูล ความคิดรวบยอดและความคิดเห็นในเรื่องต่าง และสร้างความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลอย่างเหมาะสม 2) ภาษาและวัฒนธรรม การใช้ภาษาต่างประเทศตามวัฒนธรรมของเจ้าของภาษา ความสัมพันธ์ ความเหมือนและความแตกต่างระหว่างภาษากับวัฒนธรรมของเจ้าของภาษา ภาษาและวัฒนธรรมของเจ้าของภาษากับวัฒนธรรมไทย และนำไปใช้อย่างเหมาะสม 3) ภาษากับความสัมพันธ์กับกลุ่มสาระการเรียนรู้อื่น การใช้ภาษาต่างประเทศในการเชื่อมโยงความรู้

กับกลุ่มสาระการเรียนรู้อื่น เป็นพื้นฐานในการพัฒนา แสวงหาความรู้ และเปิดโลกทัศน์ของตน 4) ภาษากับความสัมพันธ์กับชุมชนและโลก การใช้ภาษาต่างประเทศในสถานการณ์ต่างๆ ทั้งในห้องเรียนและนอกห้องเรียน ชุมชน และสังคมโลก เป็นเครื่องมือพื้นฐานในการศึกษาต่อ ประกอบอาชีพ และแลกเปลี่ยนเรียนรู้กับสังคมโลก และ 5) ภาษาอังกฤษเป็นภาษาหนึ่งในการเรียนรู้กลุ่มสาระนี้ และภาษาอังกฤษเป็นภาษาต่างประเทศที่สำคัญและแพร่หลายที่สุด อาจกล่าวได้ว่าแทบทุกประเทศในโลกเรียนภาษาอังกฤษเป็นภาษาต่างประเทศ ด้วยเหตุที่ภาษาอังกฤษมีความสำคัญและจำเป็นดังกล่าว กระทรวงศึกษาธิการ จึงกำหนดให้มีการจัดการเรียนการสอนภาษาต่างประเทศ ให้ผู้เรียนภาษาต่างประเทศอย่างต่อเนื่องตั้งแต่ชั้น ประถมศึกษาถึงมัธยมศึกษา ผู้เรียนจะมีเจตคติที่ดีต่อภาษาต่างประเทศ สามารถใช้ภาษาสื่อสารในสถานการณ์ต่างๆ แสวงหาความรู้ประกอบอาชีพและศึกษาต่อในระดับที่สูงขึ้น รวมทั้งมีความรู้ความเข้าใจในเรื่องราวและวัฒนธรรมอันหลากหลายของประชาคมโลก สามารถถ่ายทอดความคิดและวัฒนธรรมไทยไปยังสังคมโลกได้อย่างสร้างสรรค์ (กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ, 2545, หน้า 256)

ทักษะการฟังและพูด เป็นทักษะที่มีความสำคัญและควรพัฒนาให้ผู้เรียนเกิดศักยภาพ การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่สอดคล้องกับการพัฒนาทักษะการฟังและพูด ควรจะใช้กิจกรรมที่มีลักษณะเป็นการสื่อสารประกอบเรียน เช่น ชุดกิจกรรมฝึกทักษะการฟังและการพูด ภาษาอังกฤษ ดังนั้นการจูงใจและการเข้าใจให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้ โดยเฉพาะผ่านกิจกรรมที่เอื้อต่อการพัฒนาทักษะการฟังและพูดภาษาอังกฤษและมีลักษณะเป็นกิจกรรมเพื่อการสื่อสาร นักเรียนสามารถแสดงออกและร่วมกิจกรรมด้วยความสนใจ ทำให้เกิดการเรียนรู้และเกิดการพัฒนาทักษะการฟังและพูดในที่สุดและยิ่งนักเรียนมีเจตคติที่ดี คือ มีความกระตือรือร้น มีความสุข สนใจในการเรียนเห็นประโยชน์และคุณค่าของการเรียนภาษาอังกฤษ มีการแสวงหาความรู้เพิ่มเติม มีความเชื่อมั่นและกล้าแสดงออกจะทำให้การเรียนการสอนภาษาอังกฤษ บรรลุวัตถุประสงค์

จากความสำคัญของการพัฒนาทักษะการฟังและพูดภาษาอังกฤษและด้วยจุดเด่นและประโยชน์ของกิจกรรมฝึกทักษะการฟังและพูดภาษาอังกฤษ ที่สามารถดึงดูดความสนใจของนักเรียนโดยเฉพาะนักเรียนในระดับประถมศึกษาและด้วยคุณลักษณะของนักเรียนในระดับประถมศึกษาปีที่ 5 ซึ่งเป็นวัยที่เหมาะสมต่อการปลูกฝังทัศนคติที่ดีต่อการเรียนภาษาอังกฤษ ผู้วิจัยจึงสนใจที่จะพัฒนาทักษะการฟังและพูดภาษาอังกฤษโดยใช้กิจกรรมฝึกทักษะการฟังและพูดภาษาอังกฤษตามกระบวนการแลกเปลี่ยนบทบาทสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ขึ้น

ความมุ่งหมายของการวิจัย

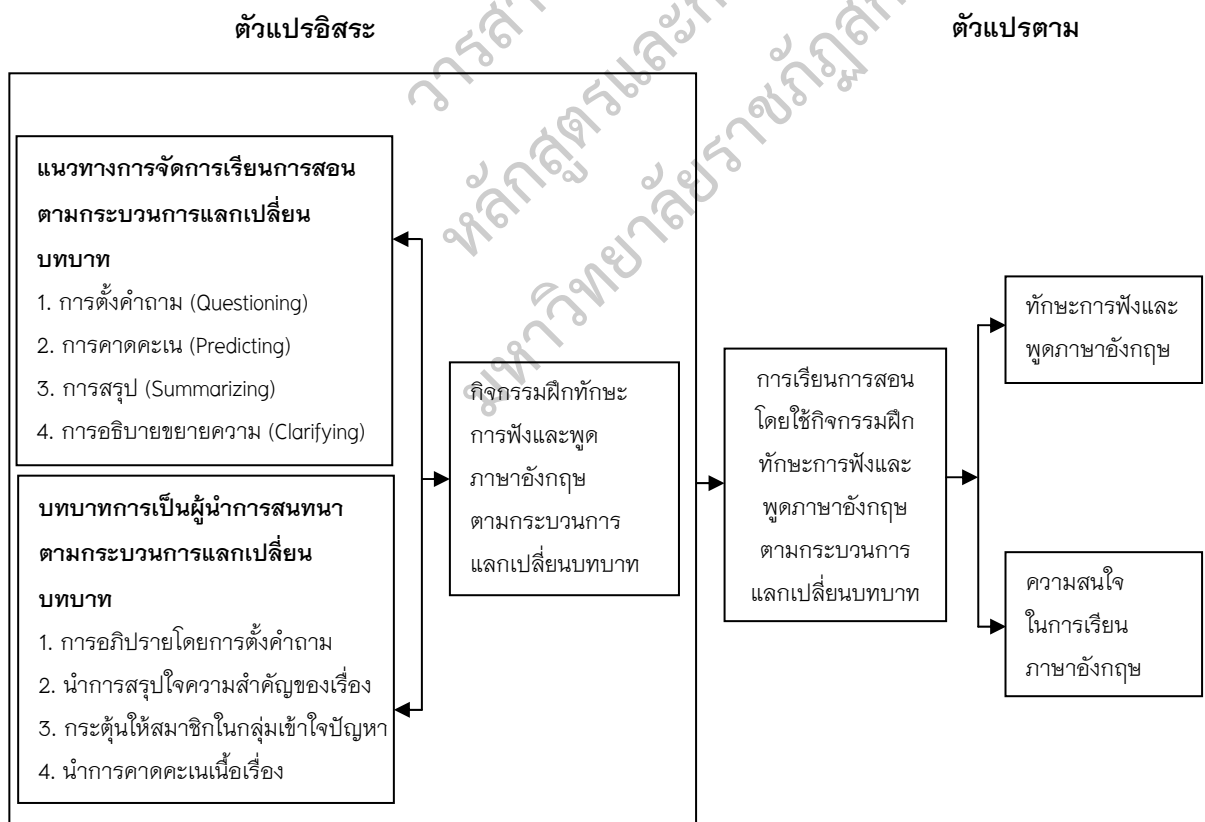
การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้กำหนดความมุ่งหมายของการวิจัยไว้ดังนี้

1. เพื่อพัฒนาและหาประสิทธิภาพของกิจกรรมฝึกทักษะการฟังและพูดภาษาอังกฤษตามกระบวนการแลกเปลี่ยนบทบาท สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ตามเกณฑ์ 75/75

2. เพื่อเปรียบเทียบทักษะการฟังและพูดภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ก่อนและหลังการเรียนการสอนโดยใช้กิจกรรมฝึกทักษะการฟังและพูดตามกระบวนการแลกเปลี่ยนบทบาท

3. เพื่อศึกษาผลของการใช้กิจกรรมฝึกทักษะการฟังและพูดภาษาอังกฤษตามกระบวนการแลกเปลี่ยนบทบาท ต่อความสนใจในการเรียนภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5

กรอบแนวคิดของการวิจัย

ภาพประกอบ กรอบแนวคิดของการวิจัย

วิธีดำเนินการวิจัย

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1.1 ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนเมืองสกลนคร (ธาตุนารายณ์เจงเวง) ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2555 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1 จำนวน 78 คน

1.2 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการทดลองเป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5/1 โรงเรียนเมืองสกลนคร (ธาตุนารายณ์เจงเวง) ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2555 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1 จำนวน 26 คน ซึ่งได้มาจากการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling)

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ มีดังนี้

2.1 กิจกรรมฝึกทักษะการฟังและพูดภาษาอังกฤษตามกระบวนการแลกเปลี่ยนบทบาท สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 หน่วยการเรียนรู้ My family, Personal Identification, Places, Free time and entertainment, and Shopping

2.2 แบบทดสอบวัดทักษะการฟังและพูดภาษาอังกฤษ จำนวน 40 ข้อ มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.75

2.3 แบบวัดความสนใจในการเรียนภาษาอังกฤษเป็นแบบวัดที่สร้างขึ้นเพื่อวัดความรู้สึก และความคิดเห็นต่อการเรียนภาษาอังกฤษโดยใช้กิจกรรมฝึกทักษะการฟังและพูดภาษาอังกฤษตามกระบวนการแลกเปลี่ยนบทบาท หลังการเรียน จำนวน 20 ข้อ มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.82

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้ดำเนินการวิจัย ดังนี้

1. ทดสอบก่อนเรียนด้วยแบบทดสอบวัดทักษะการฟังและการพูดภาษาอังกฤษ

2. ดำเนินการทดลองโดยใช้กิจกรรมฝึกทักษะการฟังและพูดภาษาอังกฤษตามกระบวนการแลกเปลี่ยนบทบาท

3. สังเกตพฤติกรรมความสนใจในด้านการเรียนภาษาอังกฤษขณะดำเนินการจัดกิจกรรม

4. ทดสอบหลังเรียนด้วยแบบทดสอบวัดทักษะการฟังและการพูดภาษาอังกฤษ ด้วยแบบทดสอบฉบับเดียวกันกับแบบทดสอบก่อนเรียน และทดสอบด้วยแบบวัดความสนใจในการเรียนภาษาอังกฤษ

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. วิเคราะห์ค่าประสิทธิภาพของกิจกรรมฝึกทักษะการฟังและพูดภาษาอังกฤษตามกระบวนการแลกเปลี่ยนบทบาทตามเกณฑ์ 75/75

2. เปรียบเทียบความสามารถด้านการฟังและพูดภาษาอังกฤษของนักเรียนก่อนและหลังการทดลอง โดยวิธีทดสอบค่าที่ (t-test Dependent Samples)

3. วิเคราะห์ผลการประเมินความสนใจในการเรียนภาษาอังกฤษ โดยใช้เกณฑ์ในการแปลความหมาย

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

1. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

1.1 การคำนวณหาค่าเฉลี่ยของคะแนน

1.2 ค่าร้อยละ

1.3 การคำนวณหาค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

1.4 หาค่าประสิทธิภาพของกิจกรรมฝึกทักษะการฟังและการพูดภาษาอังกฤษตามเกณฑ์ 75/75 โดยใช้สูตร E_1/E_2

1.5 ทดสอบความแตกต่างระหว่างคะแนนทักษะการฟังและการพูดก่อนเรียนและหลังเรียนด้วยกิจกรรมฝึกทักษะการฟังและพูดภาษาอังกฤษตามกระบวนการแลกเปลี่ยนบทบาท โดยวิธีทดสอบค่าที่ (t-test Dependent Samples)

2. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์คุณภาพของเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

2.1 ค่าดัชนีสอดคล้องระหว่างกิจกรรมฝึกทักษะการฟังและพูดภาษาอังกฤษตามกระบวนการแลกเปลี่ยนบทบาท กับจุดประสงค์การเรียนรู้และระหว่างเรียน

2.2 หาค่าความยากง่ายและค่าอำนาจจำแนกของแบบทดสอบวัดทักษะการฟังและการพูดภาษาอังกฤษ

2.3 หาค่าความเชื่อมั่นของแบบทดสอบวัดทักษะการฟังและการพูดภาษาอังกฤษ

สรุปผลการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ สรุปผลการวิจัยได้ ดังนี้

1. กิจกรรมฝึกทักษะการฟังและพูดภาษาอังกฤษตามกระบวนการแลกเปลี่ยนบทบาท สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 มีประสิทธิภาพเท่ากับ 82.58/76.48 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ 75/75 ที่ตั้งไว้

2. ทักษะทางการฟังและพูดภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 หลังจากที่ใช้กิจกรรมฝึกทักษะการฟังและพูดภาษาอังกฤษตามกระบวนการแลกเปลี่ยนบทบาท ของคะแนนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

3. นักเรียนที่เรียนโดยใช้กิจกรรมฝึกทักษะการฟังและพูดภาษาอังกฤษ ตามกระบวนการแลกเปลี่ยนบทบาท มีความสนใจในการเรียนภาษาอังกฤษอยู่ในระดับมาก

อภิปรายผล

จากการวิเคราะห์ข้อมูลผลการใช้กิจกรรมฝึกทักษะการฟังและพูดภาษาอังกฤษตามกระบวนการแลกเปลี่ยนบทบาท สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนเมืองสกลนคร (ธาตุนารายณ์เจงเวง) อำเภอเมือง จังหวัดสกลนคร พบว่ากลุ่มตัวอย่างที่ได้เรียนโดยใช้กิจกรรมฝึกทักษะการฟังและพูดภาษาอังกฤษตามกระบวนการแลกเปลี่ยนบทบาท มีพัฒนาการทางการฟังและพูดภาษาอังกฤษสูงขึ้น และมีประเด็นที่น่าจะนำมาอภิปรายดังนี้

1. กิจกรรมฝึกทักษะการฟังและพูดภาษาอังกฤษตามกระบวนการแลกเปลี่ยนบทบาท สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ที่ผู้วิจัยพัฒนาขึ้นมีประสิทธิภาพเท่ากับ 82.58/76.48 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ที่ตั้งไว้ คือ 75/75 สอดคล้องกับสมมุติฐานข้อ 1 ปัจจัยสำคัญที่ทำให้กิจกรรมฝึกทักษะการฟังและพูดภาษาอังกฤษตามกระบวนการแลกเปลี่ยนบทบาท มีประสิทธิภาพดังกล่าวอาจเนื่องมาจากสาเหตุ ดังต่อไปนี้

1.1 กิจกรรมฝึกทักษะการฟังและพูดภาษาอังกฤษตามกระบวนการแลกเปลี่ยนบทบาทที่พัฒนาขึ้น ได้ดำเนินการอย่างมีขั้นตอน โดยมีการวิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐานเกี่ยวกับสภาพปัจจุบัน ปัญหาของการเรียนภาษาอังกฤษของระดับชั้น โดยเฉพาะอย่างยิ่งในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ในด้านทักษะการฟังและพูดภาษาอังกฤษ ตลอดจนศึกษาแนวทางการแก้ไขปัญหาทักษะการฟังและพูดภาษาอังกฤษ และพบว่ากระบวนการแลกเปลี่ยนบทบาทเป็นวิธีที่สามารถนำมาพัฒนาทักษะการฟังและพูดภาษาอังกฤษของนักเรียนได้หลายมิติ ทั้งเป็นผู้นำในการฝึกทักษะการฟังและพูดภาษาอังกฤษในบทบาทครูผู้สอนและผู้ร่วมกิจกรรมในบทบาทของผู้เรียน นอกจากนี้กระบวนการแลกเปลี่ยนบทบาทยังเป็นกระบวนการที่เป็นระบบ เป็นขั้นตอน ที่สามารถนำไปสู่ความเข้าใจในการฟังและพูดภาษาอังกฤษ ได้แก่ การตั้งคำถาม (Questioning) การสรุป (Summarizing) การคาดคะเน (Predicting) และการอธิบายขยายความ (Clarifying) (Palincsar and Brown, 1984)

1.2 ในการพัฒนากิจกรรมฝึกทักษะการฟังและพูดภาษาอังกฤษตามกระบวนการแลกเปลี่ยนบทบาท ได้ดำเนินการตามแนวทางของ Palincsar and Brown (1984) โดยกำหนดให้แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 1-2 เป็นแผนที่ครูดำเนินการให้นักเรียนดูขั้นตอนและแนวทางการตั้งคำถาม การสรุป การคาดคะเนและการอธิบายขยายความ จนนักเรียนเข้าใจแนวทางและสามารถปฏิบัติได้ และจากแผนการเรียนรู้ที่ 3 เป็นต้นไป ครูกำหนดให้นักเรียนแต่ละกลุ่มส่งตัวแทนทำหน้าที่เป็นผู้นำการฝึกทักษะการฟังและพูดภาษาอังกฤษและรับบทบาทแทนครู

1.3 กิจกรรมฝึกทักษะการฟังและพูดภาษาอังกฤษที่พัฒนาขึ้น มีส่วนประกอบที่สำคัญคือ กิจกรรมฝึกทักษะการฟังและพูดภาษาอังกฤษตามกระบวนการแลกเปลี่ยนบทบาท ซึ่งมีรายละเอียดของแนวปฏิบัติทั้งการเตรียมการและส่วนที่เป็นบทบาทของครูผู้สอนและบทบาทของนักเรียน สื่อการเรียนการสอน และการวัดผลประเมินผลที่สามารถเป็นแนวทางในการนำไปปฏิบัติได้เป็นอย่างดี นอกจากนี้ในแต่ละแผนการเรียนรู้ ยังประกอบด้วยเนื้อหาในใบความรู้ ใบมอบหมายกิจกรรม ซึ่งผ่านการตรวจสอบ

ของผู้เชี่ยวชาญทางด้านภาษาและเทคนิควิธีสอน เป็นไปตามข้อเสนอแนะของ เกคินี มีคุณ (2547, หน้า 31-34) ที่เสนอแนะว่า การสร้างกิจกรรมฝึกทักษะที่ดี เริ่มจากการเลือกและเรียบเรียงเนื้อหา การศึกษาเอกสารของหลักสูตร คู่มือครู ตลอดจนเอกสารต่างๆ ที่เกี่ยวข้องเกี่ยวกับการเรียนการสอน วิเคราะห์เนื้อหา การจัดทำแผนการสอน การกำหนดหน่วยการเรียนรู้ การกำหนดจุดประสงค์การเรียนรู้ กำหนดกิจกรรม การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ และการวัดการประเมินผลที่มีคุณภาพ

2. หลังการใช้กิจกรรมฝึกทักษะการฟังและพูดภาษาอังกฤษตามกระบวนการแลกเปลี่ยนบทบาท สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 นักเรียนมีทักษะทางการฟังและพูดภาษาอังกฤษหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน จากการทดสอบสมมุติฐานพบว่านักเรียนมีทักษะการฟังและพูดภาษาอังกฤษหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ผลการวิจัยนี้จึงสนับสนุนสมมุติฐานข้อที่ 2 อาจเนื่องมาจากปัจจัยสำคัญ ดังต่อไปนี้

2.1 การดำเนินการตามกระบวนการแลกเปลี่ยนบทบาท เนื่องจากกระบวนการแลกเปลี่ยนบทบาทเป็นการฝึกให้นักเรียนใช้กลวิธีควบคุมกระบวนการฟังและพูดภาษาอังกฤษ และช่วยให้เกิดความเข้าใจในการฟังและพูดภาษาอังกฤษ โดยให้นักเรียนได้ทดลองใช้กลวิธีฝึกทักษะการฟังและพูดภาษาอังกฤษ ด้วยการแสดงบทบาทในการตั้งคำถาม การสรุป การทำความเข้าใจให้ชัดเจน และการคาดคะเนเหตุการณ์ การใช้กลวิธีฝึกทักษะการฟังและพูดภาษาอังกฤษของนักเรียนอยู่ภายใต้การดูแลของครูซึ่งเป็นผู้อำนวยความสะดวกในการเรียนรู้ (Facilitator) โดยครูเป็นผู้จัดประสบการณ์ และจัดสื่อการเรียนการสอน เพื่อให้ผู้เรียนสร้างความรู้ด้วยตนเอง (พิมพันธ์ เตชะคุปต์ และพะเยาว์ ยินดีสุข, 2548, หน้า 27) และตามขั้นตอนการจัดการเรียนการสอนแบบแลกเปลี่ยนบทบาท ซึ่งเสนอแนะไว้โดย Palincsar and Brown (1984) ประกอบด้วย ขั้นตอนสำคัญ คือ การวางแผนการสอนแบบแลกเปลี่ยนบทบาท ซึ่งมี 2 ขั้นตอน คือ การทำความเข้าใจกับแบบเรียนโดยระบุเนื้อหาสาระในแบบเรียนที่จะใช้ประกอบกิจกรรมการเรียนการสอนแบบแลกเปลี่ยนบทบาท กำหนดคำถาม โดยเลือกจากคำถามที่มีอยู่และตั้งคำถามเพิ่มเติมเกี่ยวกับ

เนื้อหาในบทเรียน คาดคะเนเหตุการณ์ที่จะเกิดขึ้นในทุกตอนของสาระที่จะฝึกทักษะการฟังและพูดภาษาอังกฤษ ชัดเส้นใต้ประโยคที่ใช้สรุปและหาข้อสรุปในแต่ละตอน วงกลมคำศัพท์ที่ยาก หรือที่มีปัญหาและขั้นตอนที่ 2 วิจัยนักเรียนที่จัดให้เข้าร่วมกิจกรรมแต่ละขั้นตอนโดยค้นหากิจกรรมที่นักเรียนใช้อยู่แล้วและค้นหาประเด็นที่นักเรียนต้องได้รับความช่วยเหลือ จากบทเรียนและประเมินความสามารถของนักเรียนเกี่ยวกับการสร้างคำถาม การสรุป การคาดคะเน และการอธิบายขยายความ และตรวจสอบว่า ในกิจกรรมเหล่านี้ นักเรียนต้องการความช่วยเหลือในด้านใดบ้าง

ขั้นตอนการแลกเปลี่ยนบทบาทดำเนินการโดยครูจะแบ่งบทพูดออกเป็นตอนย่อยๆ ขนาด 1 หรือ 2 ย่อหน้า หรือแบ่งเนื้อหาสั้นๆ ในช่วงเริ่มต้นและเมื่อพูดได้ดีแล้ว จึงใช้เนื้อหาที่ยาวขึ้น ครูให้นักเรียนพูดเนื้อเรื่องที่เตรียมไว้ในกรณีที่ต้องการหลีกเลี่ยงปัญหาที่นักเรียนบางคนต้องคอยเพื่อนที่พูดช้า ครูมอบหมายให้นักเรียนพูดก่อนเริ่มกิจกรรมให้นักเรียนพูดคร่าวๆ ก่อนเริ่มการอภิปราย หลังจากนั้นนักเรียนพูดจบครูจึงนำเสนอแบบแผนของกระบวนการทำความเข้าใจตามขั้นตอนคือครูสรุปเนื้อหา ประมาณ 1-3 ประโยค ครูถามคำถามสำคัญ 1-2 ประโยค โดยไม่มีการให้รายละเอียด ครูระบุเนื้อหา ที่เข้าใจยากแล้วอธิบายพร้อมยกตัวอย่าง ให้นักเรียนเกิดความเข้าใจ ครูคาดคะเนว่าในตอนต่อไปนักเรียนจะได้เรียนรู้เกี่ยวกับอะไร ครูทบทวนขั้นที่ 1-3 อีก จนนักเรียนเกิดความคุ้นเคยกับกระบวนการ จากนั้นจึงเปลี่ยนบทบาทให้นักเรียนมาเป็นผู้นำตามขั้นตอน ในการเรียนการสอนแต่ละครั้ง อาจจะสลับบทบาทระหว่างครูกับนักเรียน และนักเรียนกับนักเรียน

2.2 การสอนโดยการให้ความช่วยเหลือแนะนำ (Scaffolding Instruction) ตามแนวคิดของ Palincsar (1986, pp. 78-81) ที่กล่าวว่าในการสอนนักเรียนที่ด้อยความสามารถในการอ่าน ให้อ่านโดยใช้กลวิธีอ่านในการแก้ปัญหาการอ่านนั้น ต้องมีการแนะนำและฝึกให้นักเรียนได้เรียนรู้และเกิดทักษะ โดยมีการชี้แนะอย่างเป็นระบบ และยังเป็นการให้ความช่วยเหลือแนะแนวทางแก่นักเรียนให้สามารถใช้กลวิธีอ่านได้อย่างมีประสิทธิภาพ

แนวคิดนี้ตั้งอยู่บนพื้นฐานของช่วงพัฒนาการของผู้เรียน (Zone of Proximal Development) ซึ่งเป็นช่วงที่ยังไม่สามารถแก้ปัญหาต่างๆ ได้ด้วยตนเอง หรือตามลำพังได้ แต่จะสามารถทำได้ถ้าได้รับความช่วยเหลือจากผู้ใหญ่ หรือได้ทำงานร่วมกับเพื่อนที่มีความสามารถสูงกว่าและทำได้ และการช่วยเหลือต่างๆ ที่มีต่อผู้เรียนจะลดน้อยลงเมื่อเห็นว่าเขามีความสามารถมากขึ้น หัวใจสำคัญของการสอนวิธีนี้ก็คือการปฏิสัมพันธ์ที่เป็นไปตามธรรมชาติ ซึ่งเกิดขึ้นในการทำงานร่วมกันระหว่างผู้สอนกับผู้เรียนโดยรูปแบบการสนทนา ซึ่งจะช่วยให้ผู้เรียนพยายามแก้ไข ปัญหาต่างๆ นอกจากนี้นักเรียนมักจะใช้วิธีการตั้งคำถาม เพื่อโต้ตอบกับตัวเอง และเริ่มที่จะยอมรับความคิดต่างๆ เมื่อร่วมกันแก้ปัญหาที่เพื่อนที่เก่งกว่าหรือมีประสบการณ์มากกว่า ซึ่งการสนทนาเหล่านี้กระตุ้นให้นักเรียนเข้ามามีส่วนร่วมแม้ว่าจะยังไม่มีความสามารถหรือใช้กลวิธีต่างๆ ได้อย่างอิสระก็ตาม การแลกเปลี่ยนบทบาทจึงได้รับการพัฒนาขึ้นมาในลักษณะของการเรียนรู้แบบร่วมมือที่ทำให้ทุกคนร่วมกันทำความเข้าใจบทอ่านโดยใช้กลวิธีที่ช่วยให้เกิดความเข้าใจในการอ่านและช่วยควบคุมกระบวนการอ่าน ส่วนการให้ความช่วยเหลือหรือแนะนำก็จะเกิดขึ้นตลอดเวลาของการอ่านและบรรยายที่สบายๆ การให้การช่วยเหลือแนะนำ การเสริมแรง ตลอดจนจนการให้การยอมรับในความสามารถของผู้เรียนจะช่วยให้มีความภาคภูมิใจในความสามารถของตนเอง จึงทำให้กลุ่มทดลองประสบความสำเร็จในการใช้กระบวนการแลกเปลี่ยนบทบาทในการฝึกทักษะภาษาอังกฤษมากยิ่งขึ้น

2.3 การเรียนโดยใช้กิจกรรมแบบกลุ่ม (Group Process) ในการจัดการเรียนการสอนตามกระบวนการแลกเปลี่ยนบทบาท ได้ใช้กิจกรรมกลุ่มทุกแผนการจัดการเรียนรู้ และการใช้กิจกรรมแบบกลุ่มเป็นการกระทำร่วมกันของบุคคลในกลุ่ม ซึ่งร่วมกันวางแผนตามเป้าประสงค์ และจัดประสบการณ์เพื่อก่อให้เกิดความเปลี่ยนแปลงที่พึงประสงค์ขึ้นทั้งในตัวบุคคลและในกลุ่ม โดยมีจุดมุ่งหมายที่จะช่วยส่งเสริมการเรียนรู้เกี่ยวกับการติดต่อสัมพันธ์กับคนอื่น ๆ ช่วยเหลือกันในการทำงานของแต่ละคนเพื่อให้งานของกลุ่มไปสู่จุดหมายที่ต้องการ (สามารถ สุชาวณิช, 2537, หน้า 49 ; Brown and Campione, 1986, p. 1059)

นั่นคือความเข้าใจที่เกิดจากการที่ผู้เรียนต้องการที่จะอธิบายขยายความ และในบทบาทที่ผู้เรียนต้องการอธิบาย จะผลักดันให้เขาจำเป็นต้องบูรณาการและขยายความรู้ในวิธีการใหม่ๆ (Brown and Campione, 1986, p. 1066) นอกจากนี้กิจกรรมการร่วมมือในกลุ่มยังต้องการให้นักเรียนแสดงความรู้ของตนเองออกมาเพื่อที่จะสรุปให้ครอบคลุม และขยายความด้วยการแสดงความคิดเห็นกับเพื่อน ซึ่งจะส่งผลให้ผู้เรียนเข้าใจถึงความสัมพันธ์ระหว่างความรู้ใหม่กับความรู้เดิม จึงนับได้ว่ากระบวนการแลกเปลี่ยนบทบาทเป็นวิธีที่มีประสิทธิภาพในการสร้างเสริมความเข้าใจในการฝึกทักษะการฟังและการพูดภาษาอังกฤษได้เป็นอย่างดี

ผลการวิจัยครั้งนี้สอดคล้องกับ จันทรทรา จรพงษ์ (2535, บทคัดย่อ) ซึ่งได้ใช้กระบวนการแลกเปลี่ยนบทบาทในการพัฒนาทักษะการอ่านของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 และนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ตามลำดับ ผลจากการจัดการเรียนการสอนโดยใช้กระบวนการแลกเปลี่ยนบทบาททำให้นักเรียนมีความสามารถในการอ่านสูงขึ้นและมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้นและยังสอดคล้องกับผลการวิจัยของ Palincsar and Brown (1984) ที่ได้ทดลองใช้กระบวนการแลกเปลี่ยนบทบาทในการฝึกควบคุม ซึ่งผลปรากฏว่าความสามารถในการสรุปความ การตั้งคำถาม การทำความเข้าใจให้ชัดเจนและการคาดคะเนเหตุการณ์ของนักเรียนเพิ่มขึ้น

3. หลังการใช้กิจกรรมฝึกทักษะการฟังและพูดภาษาอังกฤษตามกระบวนการแลกเปลี่ยนบทบาท สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 นักเรียนมีความสนใจในการเรียนภาษาอังกฤษอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากการจัดการเรียนการสอนโดยใช้กิจกรรมฝึกทักษะการฟังและพูดภาษาอังกฤษที่พัฒนาขึ้นเป็นกิจกรรมการเรียนรู้แบบกลุ่มมีบรรยากาศการช่วยเหลือกันของนักเรียนในกลุ่ม และระหว่างกลุ่ม โดยมีเพื่อนนักเรียนทำหน้าที่เป็นผู้นำในการฝึกทักษะการฟังและพูดภาษาอังกฤษ ครูเป็นผู้แนะนำเมื่อนักเรียนต้องการคำปรึกษา หรือให้ความช่วยเหลือ เป็นการส่งเสริมให้เกิดปฏิสัมพันธ์ที่ดีระหว่างครูกับนักเรียน และระหว่างนักเรียนกับนักเรียน ทำให้การเรียนการสอนเป็นกันเอง นักเรียนกล้าแสดงออก ได้มีการ

แลกเปลี่ยนความรู้ซึ่งกันและกัน เป็นการกระตุ้นให้นักเรียนได้ใช้ความคิด ทำให้นักเรียนเข้าใจในบทเรียนชัดเจน สอดคล้องกับแนวความคิดของ อาคม หงส์ทอง (2539, หน้า 39) ที่กล่าวว่า การจัดกิจกรรมการเรียนการสอน โดยการให้นักเรียนทำงานเป็นกลุ่มนั้นก่อให้เกิดประโยชน์ต่อผู้เรียนทั้งในด้านการปฏิสัมพันธ์ ส่งเสริมความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ ความมีระเบียบวินัย ความรับผิดชอบต่องานส่วนที่ได้รับมอบหมาย และปัจจัยสำคัญอีกประการหนึ่งที่ทำให้นักเรียนมีความสนใจในการเรียนภาษาอังกฤษมากขึ้นคือ สื่อการเรียนการสอน และกิจกรรมฝึกทักษะที่สร้างขึ้นประกอบด้วยสื่อและกิจกรรมที่หลากหลาย ได้แก่ การใช้เพลง วาดภาพระบายสี ออกแบบบัตรอวยพร การแกะสลัก และการเล่นเกมแข่งขันทางภาษา ทำให้นักเรียนเกิดความสนุกสนาน เรียนด้วยความไม่เบื่อหน่าย เกิดความสนใจในการเรียนมากขึ้น

จากการที่ผู้วิจัยได้สังเกตด้านการเรียนการสอนของนักเรียนพบว่า นักเรียนส่วนใหญ่มีความสนใจในการเรียนและทำกิจกรรมต่างๆ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะการเรียนตามกระบวนการแลกเปลี่ยนบทบาทนั้นทุกคนได้มีโอกาสเป็นผู้นำในการฝึกทักษะการฟังและพูดภาษาอังกฤษ โดยใช้ทักษะในการตั้งคำถาม การคาดคะเน การสรุป และการอธิบายขยายความ ทำให้นักเรียนได้มีโอกาสฝึกฝนทักษะดังกล่าวด้วยตนเองจนเกิดความเข้าใจ

การสอนแบบแลกเปลี่ยนบทบาทเป็นการสอนที่นักเรียนไม่เคยเรียนมาก่อนทำให้นักเรียนเกิดความสนใจและมีความกระตือรือร้นที่จะเรียน โดยสังเกตจากการที่นักเรียนมาห้องเรียนเมื่อถึงเวลาเรียนและเข้าร่วมกิจกรรมต่างๆ ด้วยความสนใจ แม้ว่าในช่วงแรกของการวิจัยนักเรียนจะเกิดความประหม่า ไม่ค่อยกล้าพูดแต่นักเรียนก็จะเห็นการเป็นผู้นำในการฝึกทักษะ การฟังและพูดภาษาอังกฤษของครูเป็นแบบอย่าง รวมทั้งของเพื่อนๆ ที่ได้รับโอกาสออกไปแสดงบทบาทก่อนทำให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้และเมื่อผ่านการเป็นผู้นำการฝึกทักษะการฟังและพูดไปแล้ว นักเรียนก็จะมีความรู้สึกรู้สึกภูมิใจที่ตนเองสามารถเป็นผู้นำในการฝึกทักษะการฟังและพูดภาษาอังกฤษได้เหมือนกับเพื่อนคนอื่น ๆ โดยสังเกตจากรอยยิ้มและการแสดงออกถึงความมั่นใจ คือ มีนักเรียนหลายคนได้

บอกว่าอยากเป็นผู้นำในการฝึกทักษะการฟังและพูดภาษาอังกฤษใหม่เพราะมีความรู้สึกลัวกว่าการเป็นผู้นำในครั้งแรกรู้สึกตัวเองยังทำได้ไม่ดีพอ จึงอยากขอแก้ตัวใหม่

ดังนั้นจึงกล่าวโดยสรุปได้ว่าการจัดการเรียนการสอนโดยใช้กิจกรรมฝึกทักษะการฟังและพูดภาษาอังกฤษตามกระบวนการแลกเปลี่ยนบทบาท เป็นวิธีที่มีประสิทธิภาพในการฝึกควบคุมกระบวนการฝึกทักษะการฟังและพูดภาษาอังกฤษและช่วยให้นักเรียนใช้กลวิธีในการฝึกทักษะการฟังและการพูดภาษาอังกฤษได้อย่างมีประสิทธิภาพ ช่วยให้นักเรียนมีความตระหนักถึงความสำคัญของกลวิธีฝึกทักษะการฟังและพูดภาษาอังกฤษ ทั้งยังสามารถใช้กลวิธีการฝึกทักษะการฟังและพูดภาษาอังกฤษตรวจสอบความเข้าใจของตนเองทั้งในและนอกห้องเรียนได้ ส่งผลถึงพัฒนาการด้านผลสัมฤทธิ์ทางการฟังและพูดภาษาอังกฤษและความสนใจในการเรียนภาษาอังกฤษของนักเรียน

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะในการนำไปใช้

1.1 ผู้บริหารสถานศึกษาและผู้มีส่วนเกี่ยวข้องควรสนับสนุนให้ครูผู้สอนในกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศนำกิจกรรมฝึกทักษะการฟังและพูดภาษาอังกฤษตามกระบวนการแลกเปลี่ยนบทบาท ไปใช้ในการพัฒนาทักษะการเรียนภาษาอังกฤษของนักเรียน

1.2 ผู้บริหารสถานศึกษา คณาจารย์ และผู้เกี่ยวข้องควรสนับสนุนให้มีการอบรมเชิงปฏิบัติการสร้างกิจกรรมในกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศและกลุ่มสาระการเรียนรู้อื่นๆ อย่างแพร่หลาย เพื่อให้ครูผู้สอนสามารถสร้างกิจกรรมและนำไปใช้ได้

1.3 ในการจัดกลุ่มนักเรียนทำกิจกรรม ควรมีการคัดเลือกนักเรียนเก่ง อ่อน ตามระดับความสามารถ

1.4 ในการจัดการเรียนการสอนควรมีการจัดเตรียมสื่อการเรียนการสอนและกิจกรรมที่หลากหลายเพื่อส่งเสริมพัฒนาการของนักเรียน

1.5 ควรมีการอธิบายและซักซ้อมขั้นตอนของกระบวนการแลกเปลี่ยนบทบาทให้นักเรียนเข้าใจและปฏิบัติได้

1.6 ครูผู้สอนควรสอดแทรกกิจกรรมอื่นๆ เพื่อพัฒนาความกล้าแสดงออกของนักเรียนรวมถึงการเป็นผู้นำในการฝึกทักษะการฟังและพูดภาษาอังกฤษด้วย

1.7 ครูผู้สอนควรสร้างบรรยากาศในการเรียนการสอนให้นักเรียนมีส่วนร่วมในการเรียน โดยมีครูและเพื่อนคอยช่วยเหลือและให้คำแนะนำ นักเรียนจะเกิดความรู้อิสระใจและต้องการพัฒนาทักษะทางภาษาอังกฤษ

2. ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรมีการวิจัยหรือพัฒนากิจกรรมฝึกทักษะในกลุ่มสาระการเรียนรู้อื่นๆ เพื่อจะได้นำมาใช้ให้เกิดประโยชน์ต่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ได้อย่างหลากหลายมากยิ่งขึ้น

2.2 ควรมีการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระหว่างการใช้กิจกรรมฝึกทักษะการฟังและพูดภาษาอังกฤษตามกระบวนการแลกเปลี่ยนบทบาท และการใช้วิธีการอื่นในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนทักษะการฟังและพูดภาษาอังกฤษและในระดับชั้นอื่นๆ ต่อไป

2.3 ควรมีการเก็บข้อมูลเชิงคุณภาพเพื่อให้เห็นพัฒนาการของนักเรียนในกระบวนการเรียนการสอนเป็นระยะและได้ข้อมูลการพัฒนาทางภาษาที่หลากหลายมิติ

เอกสารอ้างอิง

- จันทร์ทรา จรพงษ์. (2535). ผลของการฝึกควบคุมกระบวนการอ่าน โดยการแลกเปลี่ยนบทบาทที่มีต่อความสามารถในการอ่านเข้าใจความ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาชั้นปีที่ 1 ที่ด้อยความสามารถในการอ่าน. วิทยานิพนธ์ ค.ม. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- เนาวรัตน์ ทองคำ. (2539). การเปรียบเทียบสมรรถนะในการใช้ภาษาอังกฤษ เพื่อการสื่อสารของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ในโรงเรียนสังกัดกรมสามัญศึกษาและโรงเรียนในโครงการขยายโอกาสทางการศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ. วิทยานิพนธ์ ค.ม. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- พิมพ์พันธ์ เดชะคุปต์ และเพียร ยินดีสุข. (2548). ทักษะ 5C เพื่อการพัฒนาหน่วยการเรียนรู้และการจัดการเรียนการสอนแบบบูรณาการ. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- Palincsar, A.S., & Brown, A.L. (1984). Reciprocal Teaching of Comprehension-fostering and Comprehension-monitoring Activities. *Cognition and Instruction*, 2, 117-175.